

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/νση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Π.Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα 30 Μαρτίου 2021
Αριθ. Πρωτ.:408

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΘΕΜΑ: Απαραίτητη η εντατικοποίηση των ελέγχων για την προστασία εργαζομένων των super markets.

ΣΧΕΤ.: Η με αρ. πρωτ.4594/26.02.2021 Ερώτηση.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού που κατατέθηκε στη Βουλή από τη Βουλευτή κα. Ευαγγελία Λιακούλη, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. Σύμφωνα με τον Κώδικα Νόμων για την Υγεία & Ασφάλεια των Εργαζομένων (ΚΝΥΑΕ) που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010 (84 Α), η νομοθεσία για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία εφαρμόζεται στη χώρα μας, εφόσον δεν ορίζεται αλλιώς, σε όλες τις επιχειρήσεις, εγκαταστάσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα (καθώς και στα Ν.Π.Δ.Δ. και τους ΟΤΑ) και για κάθε εργαζόμενο που απασχολείται από τον εργοδότη με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, περιλαμβανομένων των ασκούμενων και μαθητευόμενων (άρθρα 2 και 3). Βασικός πυλώνας του παραπάνω θεσμικού πλαισίου είναι η νομική έννοια της αποκλειστικής ευθύνης του εργοδότη, ο οποίος υποχρεούται να εξασφαλίζει την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων ως προς όλες τις πτυχές της εργασίας, να λαμβάνει μέτρα που να εξασφαλίζουν την υγεία και ασφάλεια των τρίτων (άρθρο 42 παρ.1) και να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας και (όπου προβλέπεται) ιατρού εργασίας (άρθρο 8 παρ. 1 και 2). Ο εργοδότης επιπλέον οφείλει να έχει στη διάθεσή του μια γραπτή εκτίμηση των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους (άρθρο 43 παρ.1). Στο πλαίσιο των ευθυνών του ο εργοδότης οφείλει να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων πρόληψης, ενημέρωσης και κατάρτισης, καθώς και της δημιουργίας της απαραίτητης οργάνωσης και της παροχής των αναγκαίων μέσων (στην προκειμένη περίπτωση μάσκες, γάντια , αντισηπτικά κλπ. (άρθρο 42 παρ.5). Τα μέτρα για την ασφάλεια, την υγεία και την υγιεινή κατά την εργασία σε καμία περίπτωση δεν συνεπάγονται την οικονομική επιβάρυνση των εργαζομένων (άρθρο 42 παρ. 10).

Β. Ειδικότερα, με την αριθμ. 17312/Δ9. 506/04.05.2020 εγκύκλιο του Υπουργείου μας «*Μέτρα για την προστασία της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων στους χώρους εργασίας και την πρόληψη της διάδοσης του κορωνοϊού SARS-COV-2 κατά την άρση των περιοριστικών μέτρων*» (ΑΔΑ: 92Ν546ΜΤΛΚ-09Ξ) δίνονται οδηγίες στις επιχειρήσεις ως προς τη λήψη ή τη διατήρηση ή/και βελτίωση υφιστάμενων μέτρων και πρακτικών πρόληψης και ελέγχου της διασποράς του κορωνοϊού SARS COV-2, προκειμένου να εφαρμοσθούν οι κανόνες τήρησης αποστάσεων και τα άλλα μέτρα προστασίας, όπως εξειδικεύονται κάθε φορά στις ισχύουσες ΚΥΑ (υγειονομικά

πρωτόκολλα), σύμφωνα με τις εισηγήσεις των υγειονομικών αρχών, των εμπειρογνομόνων και των κατευθυντήριων οδηγιών του ΕΟΔΥ (<https://eody.gov.gr/neos-koronaio-covid-19/>), προκειμένου αφενός να προστατευθεί η υγεία των εργαζομένων και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου και αφετέρου να διασφαλισθεί η απρόσκοπτη λειτουργία των οικονομικών και παραγωγικών δραστηριοτήτων.

Γ. Σύμφωνα με την αριθ. Δ1α/ΓΠ.οικ.14453/5-3-2021 κυα (895 Β), με την οποία αντικαταστάθηκε η αριθ. Δ1α/ΓΠ.οικ.13805/3-3-2021 (843Β) όμοια απόφαση (*843 Β'*) «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από την Πέμπτη 4 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00 έως και την Τρίτη, 16 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00.» εφαρμόζονται εξειδικευμένοι κανόνες λειτουργίας και υγειονομικά πρωτόκολλα ανά πεδίο δραστηριότητας και επίπεδο επιδημιολογικής επιβάρυνσης (αυξημένου κινδύνου και πολύ αυξημένου κινδύνου), σύμφωνα με τις εισηγήσεις των εμπειρογνομόνων του ΕΟΔΥ και των υγειονομικών αρχών. Ειδικά για τα καταστήματα τροφίμων (σούπερ μάρκετ κλπ), γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στη με α/α 22 δραστηριότητα του Πίνακα της παρ. 1 του άρθρου 1 της ως άνω κυα, όπως επίσης στα άρθρα 6 και 8-12 αυτής, για τα όργανα ελέγχου (μεταξύ των οποίων οι Επιθεωρητές Εργασίας του ΣΕΠΕ), τις κυρώσεις και τη διαδικασία επιβολής και είσπραξης των αναλογούντων προστίμων.

Δ. Αναφορικά με την ελεγκτική δράση της Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία του ΣΕΠΕ, για τη λήψη μέτρων προστασίας της υγείας των εργαζομένων στα καταστήματα super market έναντι της COVID-19 λοίμωξης, σημειώνεται ότι οι αρμόδιοι Επιθεωρητές ελέγχουν προληπτικά τους χώρους εργασίας από την έναρξη της ισχύος των εκτάκτων μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας και ανταποκρίνονται, παράλληλα, στις καταγγελίες που υποβάλλονται για μη τήρηση των σχετικών υγειονομικών κανόνων στους χώρους εργασίας. Στο πλαίσιο εφαρμογής της εκάστοτε ισχύουσας κοινής υπουργικής απόφασης σε πανελλαδικό επίπεδο με αντικείμενο τα μέτρα πρόληψης και περιορισμού της διασποράς του κορωνοϊού -και επί του παρόντος της αριθμ. Δ1α/ΓΠ.οικ. 14453/06.03.2021 κυα (895 Β') - οι έλεγχοι των επιθεωρητών ΑΥΕ σε ό,τι αφορά τα καταστήματα super market εστιάζονται:

- Στην τήρηση της αναλογίας του ενός (1) ατόμου ανά 25 m² εσωτερικού κύριου χώρου του καταστήματος, στην αποτύπωση του μέγιστου αριθμού ατόμων στο εσωτερικό του καταστήματος γραπτά ή ηλεκτρονικά και στον έλεγχο των ροών εισόδου-εξόδου των πελατών ώστε να μην γίνεται υπέρβαση της ως άνω μέγιστης επιτρεπόμενης αναλογίας ατόμων ανά m² (π.χ. με χρήση καρτών εισόδου).
- Στην τήρηση της απόστασης του 1 ½ m μεταξύ των ατόμων στο εσωτερικό του καταστήματος και των 2 m κατά την αναμονή των πελατών στα ταμεία. Ειδικά αναφορικά με το τελευταίο σημείο, ελέγχεται η ύπαρξη σήμανσης θέσεων αναμονής επί των δαπέδων των διαδρόμων προ των ταμείων, καθώς και προστατευτικών πετασμάτων (plexiglass) στις θέσεις των ταμείων όπου είναι ανέφικτη η τήρηση απόστασης του 1 ½ m μεταξύ των πελατών και των υπαλλήλων ταμείων.
- Στην εφαρμογή απολύμανσης στα καρότσια των πελατών, τροχήλατα και μη, με βάση καθημερινό πρόγραμμα που τίθεται στη διάθεση των οργάνων ελέγχου όταν ζητηθεί.
- Στη χρήση μάσκας προστασίας της αναπνοής, τόσο από το προσωπικό, όσο και από τους πελάτες και τους εργαζόμενους στην τροφοδοσία των καταστημάτων.
- Στον περιορισμό ή/και την απαγόρευση της χρήσης των ανελκυστήρων (λειτουργία με πληρότητα 10% του κανονικού, εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες) ειδικά αν υπάρχουν κυλιόμενοι διάδρομοι μεταξύ των ορόφων.

Πέραν των ανωτέρω, οι Επιθεωρητές ΑΥΕ ελέγχουν την εφαρμογή, σε όλους τους χώρους των καταστημάτων super market (χώροι εξυπηρέτησης πελατών, αποθήκες, χώροι διαλείμματος και υγιεινής, γραφεία κλπ.) - όπως άλλωστε και σε όλες τις επιχειρήσεις και εγκαταστάσεις ανεξαρτήτως οικονομικής δραστηριότητας - την εφαρμογή των γενικότερων οργανωτικών και περιβαλλοντικών μέτρων για την πρόληψη και τον περιορισμό της διασποράς του κορωνοϊού

όπως αυτά έχουν αποτυπωθεί σε εγκυκλίους του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων και του ΣΕΠΕ, οι οποίες αναρτήθηκαν στο διαδίκτυο ή απεστάλησαν στους κοινωνικούς εταίρους από κοινού με λεπτομερείς κατευθυντήριες οδηγίες. Στα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνονται, μεταξύ των άλλων, ο τακτικός έλεγχος των συστημάτων εξαερισμού / κλιματισμού των χώρων εργασίας, ο επιμελής καθαρισμός και η απολύμανση των χώρων και επιφανειών εργασίας, του εξοπλισμού εργασίας και των αντικειμένων που χρησιμοποιούνται, προπάντων σε περίπτωση ύποπτου ή επιβεβαιωμένου κρούσματος, η παροχή των απαραίτητων μέσων και υλικών για την ατομική υγιεινή των εργαζομένων, η ενημέρωση των εργαζομένων για τον κίνδυνο μόλυνσης από τον κορονοϊό και τα αναγκαία μέτρα πρόληψης και προστασίας από τον ιατρό εργασίας και τον τεχνικό ασφάλειας βάσει των οδηγιών του ΕΟΔΥ, η εφαρμογή σχεδίου διαχείρισης ύποπτου κρούσματος COVID-19 στο χώρο εργασίας σε συνεργασία με τον ΕΟΔΥ (ιχνηλάτηση επαφών, απομόνωση κλπ.), η διενέργεια τεστ ανίχνευσης κορονοϊού SARS-CoV-2 στους εργαζόμενους που εκτιμάται ότι ήλθαν σε στενή επαφή με επιβεβαιωμένα κρούσματα υπό την επίβλεψη του ιατρού εργασίας και η ειδική μέριμνα για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, με ατομική επίβλεψη της υγείας τους από τον ιατρό εργασίας και τοποθέτησή τους σε θέση εργασίας χωρίς επαφή με κοινό ή/και εφαρμογή αποκλειστικά εξ αποστάσεως εργασίας όπου αυτό είναι εφικτό.

Ε. Ως προς τις αναφερόμενες καταγγελίες συλλογικών οργάνων εργαζομένων περί εμφάνισης κρουσμάτων νόσου COVID-19 μεταξύ των εργαζομένων σε καταστήματα super market του Πειραιά και της Καρδίτσας, σας ενημερώνουμε ότι από τα αντίστοιχα τοπικά Τμήματα Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (ΤΕΑΥΕ) του ΣΕΠΕ Πειραιά και Τρικάλων-Καρδίτσας διενεργούνται τακτικοί έλεγχοι σε καταστήματα super market των περιοχών ευθύνης τους με αντικείμενο την τήρηση των μέτρων που αποτυπώνονται παραπάνω, ενώ στους περισσότερους από τους διενεργηθέντες εντός του Φεβρουαρίου του τρέχοντος έτους σχετικούς ελέγχους του ΤΕΑΥΕ Πειραιά παρέστησαν εκπρόσωποι του τοπικού Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου κατόπιν αίτησής τους. Σε όλες τις περιπτώσεις διαπιστώθηκε γενικά συμμόρφωση στις απαιτήσεις της νομοθεσίας και των οδηγιών του ΕΟΔΥ, ενώ έγιναν οι δέουσες συστάσεις και γραπτές υποδείξεις προς τους εργοδότες όπου κρίθηκε απαραίτητο.

Στατιστικά αναφέρουμε πως κατά το 12μηνο Μαρτίου 2020-Φεβρουαρίου 2021 διενεργήθηκαν από τις υπηρεσίες Επιθεώρησης ΑΥΕ του ΣΕΠΕ 2.754 έλεγχοι σε καταστήματα super market, συνδυαστικά για την εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων προστασίας κατά της διασποράς του κορονοϊού και των γενικών διατάξεων της νομοθεσίας για την ασφάλεια και υγεία στην εργασία και επιβλήθηκαν 44 διοικητικές κυρώσεις (πρόστιμα) συνολικού ύψους 53.402 ευρώ για διαπιστωθείσες παραβάσεις.

Στ. Τέλος, επισημαίνουμε ότι η προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων (Υ.Α.Ε.) αποτελεί όχι μόνο ένα θεμελιώδες κοινωνικό δικαίωμα που ως Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων έχουμε υποχρέωση να προστατέψουμε, αλλά και έναν δυναμικό και αποφασιστικό συντελεστή παραγωγικής λειτουργίας της οικονομίας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κ.ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ